

T.C.
Z M R B L R K L K BÖLGE KURULU

Karar No
2020/240

Konu: Bilirki i

K A R A R

BA KAN :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
Z. KÂT B :

zmir 16. Asliye Ceza Mahkemesinin 2013/818 Esas sayılı yazısının Kurulumuza gönderilmesi üzerine;

Kurul gündeminin 18. maddesine alınarak, 01/10/2020 tarihinde yapılan toplantı neticesinde;

GERE KÖNU ULDU :

zmir 16. Asliye Ceza Mahkemesinin 2013/818 Esas sayılı yazısı ekinde gönderilen, zmir 16. Asliye Ceza Mahkemesinin 2013/818 Esas 2014/74 Karar sayılı 18/02/2014 tarihli ilamı kilitlenmek suretiyle muhafaza altına alınan e ya hakkında hırsızlıktan 6 AY 20 GÜN HAP S CEZASI LE CEZALANDIRILMASINA karar verilmi , Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına ve 5 Yıl Süre ile Takdiren Herhangi Bir Yükümlülük Belirlenmeden Denetimli Serbestlik Süresine Tabi tutulmasına karar verildi i ve 26/02/2014 tarihinde kesinle ti i anla ılmakla;

Konunun 17/07/2020 tarihli gündem toplantısında de erlendirildi i ve 6754 sayılı Kanun'un 14. Maddesi gere ince denetim ve inceleme ba latılmasına karar verildi i anla ılmı tır.

Ba kanlı ımızın 22/07/2020 tarihli ve 2020/759 Muh sayılı yazısı ile ilgilinin savunmasının istendi i,

Savunma istem yazısının Bilirki i'a 23/07/2020 tarihinde tebli edildi i,

Bilirki i'un 29/07/2020 tarihli savunmasında, "16 Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen davada suç tarihinde psikolojik olarak tedavi görmekti idim. Hem Psikolojik hem de fiziksel olarak gördü üm rahatsızlıklarım nedeniyle kullandı ım yan etkisi de a ır ilaçlar ayrıca e imle ya adı ım ailevi sorunların mevcudiyeti ile ya anmı tır. Konu ile ilgili olarak yargılama sırasında avukatım olmaması ve memur olmam ayrıca yeni ikiz bebeklerimin olması nedeniyle tarafıma hükmün geriye bırakılması kararı verilmi tir. Bu süreçte e imle çeki meli bo anma davam ba lamı halen de devam etmektedir. Bo anma sürecinde çocuklarım ve ben iddete maruz kaldım e imle olan tartı ma sırasında aslında kendimi korumak için gösterdi im davranı ve söylemler yüzünden mü teki iken maalesef sanık oldum yargılama sırasında tarafıma verilen adli para cezası 3.000 Tl 'nin altında olması nedeniyle maalesef üst mahkemeye ba vurma hakkın da engellenmi tir. İgili mahkeme hükmün açıklanması konusun da 16. Asliye Mahkemesine bildirilmi tir. 16 Asliye Ceza Mahkemesi yapılan yargılama ve beyanlarım ve hastane tedavi evraklarımı sunmam neticesinde suç tarihinde ruh sa lım hakkında rapor düzenlemesi istemiyle Ege Üniversitesi Hastanesi Hastanesi Ruh Sa lı ı Bölümünde ilgili kayıt ve i lemler yapılmı tır fakat

ülkemizde ya anan Covid -19 süreci nedeniyle o tarihte tedavi gördü üm Bornova Türkan Özilhan Hastanesinden Mahkeme ve Ege Üniversitesine bilgi gelmedi inden henüz heyete giremedim. Yargılama Süreci devam etmekte olup 06./10/2020 tarih ve saat 09:40 -a duru ma günü verilmi tir.

Bu nedenle söz konusu suç ile ilgili olarak henüz kesinle mi bir karar bulunmadı ı gibi yargılama sürecinde beraat durumu da söz konusudur. Konu ile ilgili olarak 16 Asliye Mahkemesi Kuruluda bilgilendirmektedir." ekinde beyanda bulunmu tur.

ncelenen bilirki i listesine göre;

Adı geçenin YURT Ç N DEN ALINAN VERG , RES M, HARÇ VE MAL YÜKÜMLÜLÜKLER, KAMU MAL YES alt uzmanlık alanından zmir Bölge Bilirki i Listesine kayıtlı oldu u anla ılmı tır.

LG L MEVZUAT:

1- 6754 Sayılı Bilirki ilik Kanunu

MADDE 13/1-c: "*Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:*

(Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması."

"Denetim ve inceleme

MADDE 14- (1) *Bilirki iler, görevleriyle ilgili tutum ve davranı larının veya hazırladıkları raporların ilgili mevzuata uygunlu u bakımından bölge kurulları tarafından resen veya ba vuru üzerine denetlenir."*

2- Bilirki i Yönetmeli i

"Etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık

MADDE 6- (1) *Sicile ve listeye kaydolun bilirki iler ile liste dı ndan görevlendirilen bilirki iler, bu Yönetmeli in 7 ila 14 üncü maddelerindeki ilkelere ve bilirki ilik göreviyle ba da tı ı ölçüde 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranı lkeleri ile Ba vuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdürler*

MADDE 10- (1) *Bilirki i, görevinin saygınlı nı ve ki ilerinin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır.*

Sicil ve listeden çıkarılma

MADDE 48-(1) *Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:*

c) *Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" hükümlerini içermektedir.*

Sonuç olarak;

zmir 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 24/07/2019 tarih ve 2013/818 Esas sayılı yazısı ekinde gönderilen,

zmir 16. Asliye Ceza Mahkemesinin 2013/818 Esas 2014/74 Karar sayılı 18/02/2014 tarihli ilamı ile Bilirki i'un kilitlenmek suretiyle muhafaza altına alınan e ya hakkında hırsızlık suçundan 6 AY 20 GÜN HAP S CEZASI LE CEZALANDIRILMASINA karar verilmi , Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına ve 5 Yıl Süre ile Takdiren Herhangi Bir Yükümlülük Belirlenmeden Denetimli Serbestlik Süresine Tabi tutulmasına karar verildi i ve 26/02/2014 tarihinde kesinle ti i anla ılmı tır.

Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı nı ve ki ilerinin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmüne aykırı hareket etti i dü ünülmektedir.

Ayrıca,

Kurulumuz bilirki il e kabul artları bakımından ilgili yasa hükmüne istinaden sicil ve listeden çıkarmaya yönelik 6754 sayılı Kanun'un 13. Maddesi ve Yönetmeli in 48. Maddesi hükümlerini de kıyasen de erlendirmede dikkate almakla yetkili ve görevlidir. 6754 sayılı Kanun'un 13. Maddesi 1/c maddesi ile Yönetmeli in 48/1-c maddesi "bilirki ilik görevi" ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması hükmü ile bilirki inin etik ilkelere sıkı sıkıya ba lı olması gerekti i hüküm altına alınmı tır.

Resmî bilirki iler, devlet ile ya da bir kamu kurumu ile zaten istihdam ili kisi içerisinde dirler, resmi olmayanların ise; atanması ile birlikte devlet ile aralarında kamu hukuku temeline dayalı olarak özel (kendine özgü) bir ba kurulmu olur. Türk Ceza Kanunu'nun 282 ve 290. maddelerinde öngörölmü bulunan düzenlemeler, bu ba in en önemli kanıtlarıdır. Bu ba lamda, resmi bilirki iler, Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesinin 1. fıkrasının 1. bendi, resmi olmayanlar ise; aynı Kanun maddesinin aynı fıkrasının ikinci bendi uyarınca, Ceza Kanunu anlamında memur sayılırlar; çünkü her iki düzenlemenin öngördü ü ko ulları tümüyle bünyelerinde barındırmaktadırlar. Hem doktrin hem de yargı uygulamasında, bilirki iler, Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesi anlamında memur oldukları hususu genel kabul görmektedir.

Bu kavramsal tanımlamalar çerçevesinde, bilirki iler, yargı görevlisi olarak nitelendirilemezler. Ancak, onlar Türk Ceza Kanunu kapsamında kamu görevlisi olarak nitelendirilebilirler. Nitekim, bu hususa, Kanun'un 6. maddesinin gerekçesinde "... ki i, bilirki ilik, tercümanlık ve tanıklık faaliyetinin icrası kapsamında bir kamu görevlisidir ..." demek suretiyle açıkça i aret edilmi tır.

Bu sebeple Yönetmeli in 6. Maddesinde etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık hükmü ile bilirki inin 13/04/2005 tarihli ve 25785 sayılı resmi gazete yayımlanan kamu görevlileri etik davranı ilkeleri ve ba vuru usul ve esasları hakkında yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlü oldukları da açıkça belirtilmi tır. İlgili etik ilkelere ili kin nezaket ve saygı ba lıklı 11. Madde ile "kamu görevlileri üstleri, meslektarları, astartarı, di er personel ile hizmetten yararlananlara kar ı nazik ve saygılı davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler konu yetkilerinin dı nda ise ilgili birimi ya da yetkiliye yönlendirirler." hükmünü düzenleme altına almı tır.

Bununla birlikte Danı tay darı Dava Daireleri Kurulunun 2015/621 tarihli kararında bilirki iler, yürüttü ü görev nedeniyle kamu görevlisi sayılması nedeniyle görevleri dı nda da güven sarsıcı tutumlardan uzak durması gerekti ine atıfta bulunulmu tur.

Bu itibarla;

Üstlendikleri geçici ve zorunlu görev nedeniyle kamu görevlisi sayılan bilirki iler, bilirki i kurumunun saygınlık ve itibarına da hâlel getirecek davranı tan kaçınarak, yargıya duyulan güvene katkı sa laması beklenmektedir.

Adı geçen yukarı açıklandı ı davranı larıyla Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı nı ve ki iler, adaletle olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmü ile,

Avrupa nsan Hakları Mahkemesinin 59001/08 ba vuru nolu kararında, kamu görevlilerinin devlet ile olan ili kilerinin çok önemli iki özelli ine vurgu yaparak kamu görevlileri ile devlet arasında var olan sadakat ve güven ili kisinin özellikle ço ulcu kurumlar yaratmak isteyen devletler açısından önemli oldu una vurgu yapıldı ı, bu türden davranı sergileyen biri ile Bölge Kurulumuz arasında herhangi bir güven ili kisi kurulamayaca ı dü üncesi ile,

Adı geçen durumunun 6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde geçen,

"Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçeikle mesi hâlinde sicilden ve listeden

çıkarılır:

Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması." hükmüne istinaden zmir Bölge Bilirki i Sicil ve Listesinden Çıkarılması gerekti i görü ve kanaatine varılmı tır.

K A R A R :

Yukarıda açıklandı ı üzere;

1-) Bilirki i'un 6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde geçen, "*Bilirki iler, a a ıdaki arılardan birinin gerçeikle mesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:*

Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması." hükmü gere ince **Z M R B Ö L G E B L R K S C L V E L S T E S N D E N Ç I K A R I L M A S I N A ,**

2-) Kurulumuza tanınan takdir hakkı ve konu dikkate alındı ında, 6754 sayılı Kanun'un 13/2. Maddesinde geçen;

"Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteli ine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir" hükmünün uygulanmasına takdiren ve te diden **U Y G U L A N M A S I N A Y E R O L M A D I İ N A ,**

3-) 6754 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca kesinle me ve tebli gibi usûli süreler göz önüne alındı ında ilgilinin yargı mercilerince iste i dı ında görevlendirilebilece i ve devam eden süreçte kararın kesinle mesini müteakiben ilgilinin görevlendirilmeye kapatılması ile bir takım ma duriyetler (ücret ödemesi veya dosyanın sürüncemede kalması gibi) söz konusu olabilece inden adı geçenin **T E D B R E N U Y A P S S T E M N D E N P A S F E A L I N A R A K G Ö R E V L E N D R L M E Y E K A P A T I L M A S I N A ,**

4-) Kararın ilgiliye tebli ine,

5-) bu karara kar ı ilgilinin 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 15/1 maddesi gere ince tebli tarihinden itibaren 30 gün içinde Kurulumuza itirazda bulunabilece ine,

6-) bu karara süresinde itiraz edilmedi i takdirde kesinle mesini müteakiben Adalet Bakanlığı ı Hukuk leri Genel Müdürlü ü Bilirki ilik Daire Ba kanlı ına, yetki çevremizde bulunan yargı mercilerine bildirilmesine 01/10/2020 tarihinde katılanların oy birli i ile karar verildi.

BA KAN -

ÜYE -

ÜYE -

ÜYE -

ÜYE -

Z. Kâtibi -